

“De eerste prioriteit ligt bij isoleren en luchtdicht bouwen”

In goed isoleren ligt een belangrijke sleutel voor het behalen van de 2020-doelstellingen van Europa. Hoever staan we vandaag in het behalen die doelen en welke stappen wil Vlaams minister van Energie Freya Van den Bossche nog nemen? Limburg Bouwt ging het haar vragen samen met enkele isolatiefabrikanten.

Isoleren is al enkele jaren aan een sterke opmars bezig in Vlaanderen. Onder meer dankzij de sterke stimuli die zowel de overheden als de netbeheerders uitreikten aan mensen die dak, muur of vloer isoleerden. Met de recente besparingsoefening van de Regering Di Rupo I is een deel van die tegemoetkomingen weggevallen. Alleen dakisolatie bleef – voorlopig? – bespaard van de ingrepen. De Vlaamse overheid verbeterde samen met de netbeheerders zelfs de tegemoetkomingen voor wie isoleert. Allemaal mooi vindt de isolatiesector, maar zal dat de komende jaren ook zo blijven? Peter Tulkens van Knauf vraagt zich hardop af of de Vlaamse overheid in de toekomst nieuwe maatregelen voorziet wanneer de federale overheid blijft schrappen in de belastingvermindering op energiebesparende maatregelen. Komen er bijvoorbeeld compenserende maatregelen? Freya Van den Bossche: “Het is onmogelijk maatregelen te voorzien in functie

van eventuele maatregelen op een ander bestuursniveau. We hebben nu overigens geen aanwijzingen dat de federale overheid de fiscale aftrek voor dakisolatie zou schrappen.”

Wellicht is er een diversificatie in de subsidies mogelijk. John Coose van Eltherm ziet dat in andere gewesten een onderscheid wordt gemaakt in het subsidiebedrag al naargelang de gebruikte isolatiematerialen klassiek of ecologisch zijn. Overweegt de minister in Vlaanderen ook een dergelijke piste?

Freya Van den Bossche: “Een goed geïsoleerd huis is de makkelijkste en goedkoopste manier om de energiefactuur onder controle te houden. Wie zijn dak isoleert bijvoorbeeld, spaart zo'n 30% op zijn verwarmingsfactuur. Bovendien is energiezuinig wonen en bouwen ook één van de goedkoopste manieren om als samenle-

ving minder energie te verbruiken. Wat ons dan weer helpt om onze energievoorziening veilig te stellen, minder afhankelijk te zijn van het buitenland en minder schadelijke CO2 uit te stoten.

Om de gezinnen nog gerichter te ondersteunen, is er sinds 1 januari 2012 een vernieuwd en gestroomlijnd premiestelsel, waardoor elke Vlaming sinds 1 januari recht heeft op dezelfde premie, zowel voor dak, vloer als muur. Wie nog beter isoleert, krijgt daarenboven nog meer subsidie.

In Vlaanderen wordt hierbij inderdaad geen onderscheid gemaakt tussen klassieke en ecologische materialen. Het is enkel de isolatiewaarde (R-waarde) die bepaalt of isolatie in aanmerking komt voor een premie, ongeacht met welk materiaal – dat uiteraard aan de normen moet voldoen – men isoleert. Dat heeft twee redenen: op die manier kunnen gezinnen zelf beslissen welk isolatiemateriaal hun voorkeur geniet

Debat Isoleren en energie

en ook het best past bij de beschikbare ruimte. Anderzijds zorgt het ervoor dat het hervormde premiesysteem overzichtelijk en gemakkelijk handhaafbaar blijft.”

Subsidies spreiden

Stijn Vandersanden van Rockwool stelt zich de vraag of het in de toekomst opnieuw mogelijk zal zijn gespreid in de tijd subsidies voor energiebesparende investeringen aan te vragen. “Véél gezinnen investeren immers in opeenvolgende fases om het E-peil te verbeteren in een nieuwbouwwoning te verbeteren. Zo investeren ze pas een tijd na de ingebruikname van de woning in technieken als een zonneboiler of fotovoltaïsche zonnepanelen. Hierdoor kunnen ze in eerste instantie geen aanspraak maken op eventuele premies op dit lagere E-peil. Hoe gaat Uw dienst hiermee om? Zijn er plannen om hierin verandering te brengen?

De verplichte installatie van een zonneboiler vanaf 2014 wellicht?”

Freya Van den Bossche: “De woning moet een half jaar na ingebruikname voldoen aan het maximum E-peil. Het is onmogelijk om anders de EPB-regelgeving te handhaven, men moet op een bepaald moment kunnen ‘vaststellen’ dat de woning al dan niet in orde is met de regelgeving en met het wettelijk verplichte maximum E-peil. Beloftes tot ‘voorzienbare werken’ zijn onmogelijk te controleren of te handhaven. Dit betekent uiteraard niet dat na oplevering van de woning geen verdere verbeteringen mogen worden uitgevoerd of bijkomende installaties (PV, zonneboiler, ...) mogen geplaatst.

De eerste prioriteit ligt sowieso op de ‘basis’ (isolatie bouwschil, luchtdichtheid, compactheid van een woning). Achteraf

nog een PV-paneel toevoegen om het E-peil te verbeteren is niet de goede manier van werken.

In de toekomst zal elke nieuwe woning een verplicht aandeel van zijn energie zelf moeten opwekken. Dit is een bijkomende stap in de richting van de Europese norm ‘bijna-energie neutraal’ waaraan onze woningen tegen 2021 moeten voldoen. We willen hier echter de bouwheer de keuze geven tussen verschillende technieken of, als hernieuwbare energie geen of een te dure optie zou zijn, de mogelijkheid geven om extra te isoleren.”

Na-isoleren van buitenmuren

Er bestaan vandaag drie mogelijkheden om buitenmuren na te isoleren: het plaatsen van buitengevelisolatie met vervolgens een nieuwe afwerking, het navullen van de

CEL
ation

RECTITAPE

RECTICEL
insulation
RECTITA

RECTITAPE

RECTICEL
insulation
RECT

spouw indien deze aanwezig of geschikt is, of het plaatsen van binnenisolatie. Ronny Briers van Recticel Insulation informeert of de minister naast de subsidies voor buitengevelisolatie en navullen van de spouw ook financiële steun voor binnenisolatie mogelijk acht?

Freya Van den Bossche: "Binnenisolatie is niet altijd een goede oplossing. Zo treden er vaak vochtproblemen op. Daarom zien we voorlopig af van het subsidiëren van de na-isolatie van buitenmuren langs de binnenzijde. Mochten op basis van wetenschappelijke analyses en aanbevelingen op termijn toch kwaliteitsbewakingssystemen

bestaan, dan zal deze optie wel opnieuw worden onderzocht. Binnenisolatie is immers doorgaans de enige oplossing om het buitengeveluitzicht te behouden. Aangezien de huidige regelgeving in heel wat gevallen (beschermde gebouwen, behoud van rooilijn, ...) gevelisolatie niet toelaat, houden binnenisolatietechnieken toch nog een belangrijk energiebesparingspotentieel in." Voor de stimulatie van binnenmuurisolatie heeft de overheid geen plannen. Ze trekt dit jaar wel volop de kaart van spouwmuurisolatie. "Welke maatregelen neemt u om deze isolatievorm te stimuleren?" wil John Coose weten.

Freya Van den Bossche: "Vorig jaar werd de premie voor spouwmuurisolatie verhoogd tot 6 €/m². Tegelijk werd een kwaliteitskader uitgewerkt voor de uitvoering van spouwmuurisolatie. Bovendien wordt in de communicatie extra op spouwmuurisolatie ingezet.

Naar schatting komen in Vlaanderen nog zo'n 600.000 woningen in aanmerking voor spouwmuurisolatie. En spouwmuurisolatie is een rendabele investering. Wie met gas verwarmt en de spouwen in z'n buitenmuren isoleert, kan afhankelijk van de gasprijs jaarlijks tot 330 euro besparen. Stel dat men een muur van 100 m²

isoleert, dan kost dat ongeveer 2.200 euro. Met een premie van 600 euro blijft er 1.600 euro over. Uitgaande van een besparing van 330 euro op de jaarfactuur, is de investering terugverdiend op 4 jaar en 10 maanden.”

Energiekwaliteit

Vlaanderen wil de uitstoot van broeikasgassen in 2020 verminderen met minstens 30 procent. Dat is meer dan de 20 procent die Europa momenteel als doelstelling heeft. (aldus Joke Schauvliege - Vlaams minister van Leefmilieu). Peter Tulkens wil weten welke maatregelen de minister voorziet om aan deze ambitie tegemoet te komen? Strengere isolatie-eisen?

Freya Van den Bossche: “Vlaams Minister van Leefmilieu, Joke Schauvliege, werkt

inderdaad aan een Vlaams Klimaatbeleidplan dat moet voorzien in maatregelen om de klimaatdoelstellingen te bereiken. Uiteraard heeft dit plan ook raakvlakken met mijn bevoegdheid Energie. Zo is de verbetering van de energie-efficiëntie van het bestaand gebouwenpatrimonium een prioriteit van het klimaatbeleid. In bestaande gebouwen kan tegen relatief beperkte kostprijs vaak heel wat energie worden bespaard. Overigens is energiebesparing niet enkel van belang om onze klimaatdoelstellingen te halen, het is ook de beste manier om duurzaam de energiefactuur te drukken en om minder afhankelijk te zijn van de import van energie uit het buitenland.

In het Energierenovatieprogramma 2020 zijn al heel wat maatregelen voorzien om

de energiekwaliteit van de Vlaamse woningen te verbeteren. Het gaat dan om allerlei maatregelen: premies, isolatienormen, opleiding en sensibilisering, de ondersteuning van voorloperprojecten, ...”

Vlaming bouwt energiezuiniger dan eisen opleggen

Uit een recente studie in opdracht van het Vlaamse Energieagentschap blijkt dat de Vlamingen energiezuiniger bouwen dan hen wordt opgelegd door de geldende EPB-regelgeving. Zo daalde het gemiddelde E-peil van de Vlaamse nieuwbouwwoning sinds 2006 met 18,6% en het K-peil met 17,5%. Vlaams minister van Energie Freya Van den Bossche gaf tekst en uitleg.

Uit de statistieken van de ingediende EPB-

aangiftes blijkt dat nieuwe woongebouwen (woningen en appartementen samen) een gemiddeld E-peil 70 halen en een K-peil van K33. Voor eengezinswoningen is de verbetering van het E-peil opvallender dan voor appartementen. Voor het K-peil is de (positieve) evolutie gelijklopend.

De groep 'onder E60-bouwers' neemt ook gestadig toe: voor eengezinswoningen van 24% voor bouwvergunningaanvragen 2009 tot bijna 36% voor bouwvergunningaanvragen 2010 en voor appartementen van 6,6 tot 13,6%.

Hernieuwbare technieken

De nieuwbouwers kiezen ook almaar meer voor hernieuwbare technieken om de woning te verwarmen. Zo koos 7,07% van de vergunningaanvragers in 2010 voor een warmtepomp, 7,41% plaatste een zonneboiler en 8,84 werkt al van dag 1 in hun nieuwe woning met een fotovoltaïsche installatie.

Een opmerkelijke tendens is nog de groei van de energiezuinige woningen. Net voor het wegvallen van de financiële tegemoetkomingen viel het bijvoorbeeld heel sterk op dat de nulenergiewoningen aan een sterke opmars bezig waren. In 2011 wer-

den al 120 nulenergiewoningen gebouwd. De vrees is dat met het wegvallen van de stimuli deze tendens doorbroken wordt.

Meer premies voor energiebesparing

Energie besparen blijft makkelijkste en wellicht enige manier om de energiefactuur op korte termijn te verlichten. De eerste doelstelling in het beleid van minister Van den Bossche hiertoe is de mensen te helpen hun woning zuiniger te maken. Dat kan enerzijds via het vernieuwde premiestelsel dat sinds 1 januari werd ingevoerd. Het succes dat vooral de dakisolatiepremie werkt, blijkt uit het feit dat er in 2011 ruim 60 000 premies werden toegekend. Aan dat tempo van 60 000 daken per jaar, zit Vlaanderen op het goede spoor om tegen 2020 alle daken in geïsoleerd te krijgen.

Anderzijds maakte de Vlaamse overheid 12 miljoen euro extra vrij voor energiebesparingen. Zo wordt de renovatiepremie voor isolerende ramen verhoogd. De premie is afhankelijk van het inkomen en geldt voor een maximale investering van 15 000 euro. Vroeger bedroeg de premie

voor lage- en middeninkomens 20 of 30 procent. Dat wordt nu opgetrokken tot 30 of 40 procent.

Verder gaat ook de premie voor zonneboilers omhoog. Ze gaat van 200 naar 550 euro per vierkante meter. Op die manier wordt de terugverdientijd van een zonneboiler teruggebracht van 20 naar 10 jaar. Tot slot voorziet de Vlaamse regering voortaan ook een renteloze lening voor mensen met een laag inkomen die energiebesparende maatregelen willen nemen.

Tekst: Tim Vanhove
Fotografie: Recticel Insulation, Knauf, Eltherm

